

עין משפט‏**נר מצוה**

קבוצה א מיי פֿון מַהל־מעילה הליי:

מוסף תוספות

א. ולפירוש זה משמע שאין בו אלא שרפ מצומצם בירושלים וכי מדרת מיניה טרחא ואונסא דאורחא אינו שיה כאן פרוטה שאם היה כ"כ מן המעשר שהיה שיה בכאן פרוטה היתה מתקדשת. מוס' הלא"ש.
ב. גבי הא דאסר ר' יהודה פטר חמור בהנאה מחיים ומפרש משום דלא מצינו דבר שהקפידה עליו תורה לפדותו שיה ומותר בהנאה ופרקי. שס.
ג. כלומר שמתור בהנאה בבבולין אע"פ שהקפידה עליו תורה שאינו מותר בבבולין אלא בכסף צורה. שס.
ד. ומיהו קשה לפי זה דהו"ל למימר דהאי קיבל עליו אחריות מ"מ לא ניחא להו משום טירחא דאורחא. שס.
וועי' מהש"א על רש"י ד"ה משום אונסא.
ה. דבירושלים לא שייך טירחא דאורחא. מוס'
הלא"ש. ו. דלא קרינן ביה ערסותיכם בבבולין. מוס' הלא"ש.

תוס' ר"י הזקן

בהיותו יהא. קודש לה. תרתי. טעמא דתרתי בבי דמתניתין דתני לר' יהודה בשוגג לא קדש, אמאי הא אית ליה לר' יהודה מעשר ממון דהיינו הוא, ובהקדש לר' מאיר. (הכא) [בהוראן] חייב טעמא שהיא אינה רוצה, ונקפא מינה שם בנקונה ואומרת רוצה אני אין צריך לבדוק אותו דמסתמא ניחא ליה. טרחא דאורחא. צריכה להעלותו לירושלים. דנתחל. שם הם קדושין הרי מתחלל שוו היא הוצאתו והוא דבר אסור. ור' יעקב. דלא ידע הי מיניהו. אנסא דאורחא. עליה רמי שהמעשר אין בו כאן ש"פ שלא ניתן להוציא [חרץ] לירושלים, ואפילו נמכרו דמיו נתפסין בקדושתו. ואתחא שכיחא לאתנוגי טפי ממבאר. ממיאל. ואע"פ שעליו לשלם ההקדש השתא ניחא ליה שמא אין לו עתה כלום. שיצאו לחולין. להנות בהן מעתה, ושגגת הקדש לר' מאיר בעי. היאך יצאו. במאי יצאו מרשות הקדש אחרי שאין דבריהם קיימים. במבר מאי. אם קונה חפץ במעות הקדש לר' מאיר בשוגג קנה או לא קנה.

נג:

איהו לא ניחא ליה משום אונסא דאורחא. פי' בקונטרס דעל כרחק אונסא דאורחא עליה ידיה רמיא שהמעשר אין כאן צו שיה פרוטה שלא ניתן להוציאו אלא צירושלים שאפי' ימכרנו דמיו נתפסין בקדושתו וקידושין לריכין שיהו שוים שיה פרוטה^א הילכך אי

האיש מקדש פרק שני קידושין

ולאו ממילא שמעת מינה. בתמיה מדכתיב קדש ישראל לה' ראשית תצואתו כתרומה הם לו וש"מ תרומה נמי הוא קדש לה': **אמר קרא**. גבי מעשר לה' הוא בהוייתו יהא לה': **שמעית מיניה דר' יוחנן פסטי**. טעמא דמתרתי^ה

ולאו ממילא שמעת מינה תרגמה^ה רבין סבא קמיה דרב אמר קרא הוא בהוייתו יהא: ובהקדש במזיד קידש בשוגג לא קידש דברי ר"מ ר"י אומר בשוגג קידש במזיד לא קידש: א"ר יעקב שמעית מינה דר' יוחנן תרתי שגגת מעשר דר' יהודה שגגת הקדש דר"מ שניהם אין אשה מתקדשת בהם חדא לפי שאין אשה רוצה וחדא לפי שאין שניהם רוצים ולא ידענא הי מינייהו אמר ר' ירמיה ניהוי אנן מעשר אידי לא ניחא לה משום טירחא דאורחא איהו ניחא ליה דניקני איתתא ממילא אלא הקדש תרוייהו לא ניחא להו ^הדנתחיל הקדש על ידייהו ור' יעקב אמר איפכא מסתברא מי לא איכא למימר מעשר אידי לא ניחא לה משום טירחא דאורחא איהו לא ניחא ליה משום אונסא דאורחא אלא הקדש בשלמא אידי לא ניחא לה דנתחיל הקדש על ידה אלא איהו מי לא ניחא ליה דניקני איתתא ממילא בעא מיניה רבא מרב חסדא אשה אין מתקדשת מעות מהו שיצאו לחולין אמר ליה אשה אין מתקדשת מעות היאך יצאו לחולין בעא מינה רב חייא בר אבון מרב חסדא במכר מאי אמר ליה אף במכר לא קנה איתיביה ^החגוני בבעל הבית דברי ר"מ ר' יהודה אומר ^החגוני בשולחני עד כאן לא קא מיפלגי אלא דמר סבר חגוני בשולחני ומר סבר חגוני בבעל הבית אבל דכולי עלמא אם הוציא מעל רבי מאיר לדבריו דר' יהודה קאמר לדידי אם הוציא נמי לא מעל אלא לדידך אודי לי מיהא דחגוני בבעל הבית ואמר ליה לא בשולחני אמר רב חזרנו

יהודה ממון הדיוט הוא אפי' בגבולין מ"מ קאמר רב חסדא דלאו עיסה היא להתחייב תכלהו ^ההואיל ואין ראיה שם לאכול^ה:

אף במכר לא קנה. ולא יצאו מעות לחולין ואין מעילה לר"מ אלא באוכל הקדש אבל צמוציא הקדש אין לו מעילה דכל מקום שהוא שם הקדש חל עליו דכל היכא דאיתא צי גזא דרחמנא איתיה^ה כיון דאי הוה ידע לא הוה מפיק אבל צמוד קידש דר"מ לטעמיה דאמר הקדש צמוד מתחלל ומפיק לה מקרא ^ה(או מעלה מעל) ואין מעילה אלא צשיגוי^ה כלומר צמוד דאם ירצה לגחלו יקנו מיד וזה שינה היכא דקידש צמוד וראיה ^הדמעלה מעל הוי צמוד דכתיב (במדבר ה) גבי סוטה גבי איש כי תשטה אשתו ומעלה צו מעל והתם על כרחק צמוד קאמר דודאי כשמונה מוידה היא וקרא דונתן הכסף וקם לו למצוה צעלמא דצלאו כסף הוא מתחלל אם ירצה לגחלו ומיהו צמעשר קאמר רבי מאיר דצין בשוגג וצין צמוד לא קידש דצמעילה הוא דגלי קרא דצמוד מתחלל אבל מעשר דכל היכא דאיתא שם מעשר עליו ורבי יהודה סבר ממון צעלים הוא ולכן צמוד קידש דממונא הוא אבל בשוגג לא משום טירחא דאורחא: ככתנות

צעה"צ צין כך וצין כך לא ישתמש בהן דלאו אדעתא דהכי אפקדיהו גזיה דסתם צעה"צ אינו משתמש תמיד צמעות לפיכך אם הוציא מעל צעה"צ ולא הגזיר שהפקדו: **חגוני כצעה"צ**. שאינו לריך תמיד למעות שנותנים לו פירות וכל מכר חנותם באשראי ודי לו צמיעוט מעות שבידו ר' יהודה אומר חגוני כשולחני: **אבל דר"ע**. המוציא מעות הקדש מעל אחד מהם אלמא צמכר לר' מאיר קנה דאם לא קנה היאך יצאו מעות לחולין: **לדידי**. אם הוציא לא מעל לא זה ולא זה שאין מעילה צמעות אלא באוכלין: ^ה(לדידך. דיש מעילה צמעות: **אודי לי מיהא דחגוני כצעה"צ**. והוא מעל ולא גזיר דלאו צרשותיה עבד ואי"ל ר' יהודה לא מודינא לך בהא אלא כשולחני הוא ומעל גזיר דמידע ידע דלריך תמיד למעות לקנות סחורה:

מסורת הש"ס

א) [צבת"י: תרגמה רב יצא סבא קמיה דרב יצא, צ) [צבת"י: דניתחל וכן לקמן,] א) מעילה כא: צ"מ מג. מוספתא דמעילה ספ"ב, ד) [צס"א: דתרתי,] ה) [ויקרא: ה, טו,] ו) [גדפו"ר: וקידושין לריכין שהיו שיה,] ז) [צמהרש"א נוסף אפילו, וכי"ג מהמוס' א,] ח) [כא:], ט) [נוע"ע מוס' צמכות ט: ד"ה ותנן וע' היטב מוס' סוכה לה. סד"ה לצי,] י) [חולין קלט,] יא) [ג"ל דתמעל מעל דשריא,] יב) [מעילה יח. ע"ש,] יג) [ג"ל דתמעל מעל,]

גליון הש"ס

תוס' ד"ה איהו בבה"ד הואיל ואין ראיה שם לאכול. עיין צ"מ ד' ע"א מד"כ כאן:

הגהות הב"ח

א) רש"י ד"ה איהו בבה"ד באוכלין אלא לדידך:

הגהות מה"ר רנשבורג

א) תוס' ד"ה איהו וכו' והיה ע"כ בגבולין איירי. ע"י ש"ס שאגת ארי' סימן קצ"ד דף פ"ו ע"א וע"ב:

מוסף רש"י

חגוני בבעל הבית. הפקדון אלל חטוני הרי הוא כבעל הבית, שאינו רגיל בחילופין כשולחני וצין קי וצין קי לא יגע בהן (מעילה כא). בשולחני. לפעמים נמי הוא רגיל להחליף כשולחני לפיכך דיעו כשולחני (שם).

^[1] א) [צבת"י: תרגמה רב יצא סבא קמיה דרב יצא, צ) [צבת"י: דניתחל וכן לקמן,] א) מעילה כא: צ"מ מג

^[2] א) [צבת"י: תרגמה רב יצא סבא קמיה דרב יצא, צ) [צבת"י: דניתחל וכן לקמן,] א) מעילה כא: צ"מ מג

^[3] א) [צבת"י: תרגמה רב יצא סבא קמיה דרב יצא, צ) [צבת"י: דניתחל וכן לקמן,] א) מעילה כא: צ"מ מג

^[4] א) [צבת"י: תרגמה רב יצא סבא קמיה דרב יצא, צ) [צבת"י: דניתחל וכן לקמן,] א) מעילה כא: צ"מ מג

^[5] א) [צבת"י: תרגמה רב יצא סבא קמיה דרב יצא, צ) [צבת"י: דניתחל וכן לקמן,] א) מעילה כא: צ"מ מג

^[6] א) [צבת"י: תרגמה רב יצא סבא קמיה דרב יצא, צ) [צבת"י: דניתחל וכן לקמן,] א) מעילה כא: צ"מ מג

^[7] א) [צבת"י: תרגמה רב יצא סבא קמיה דרב יצא, צ) [צבת"י: דניתחל וכן לקמן,] א) מעילה כא: צ"מ מג

^[8] א) [צבת"י: תרגמה רב יצא סבא קמיה דרב יצא, צ) [צבת"י: דניתחל וכן לקמן,] א) מעילה כא: צ"מ מג

^[9] א) [צבת"י: תרגמה רב יצא סבא קמיה דרב יצא, צ) [צבת"י: דניתחל וכן לקמן,] א) מעילה כא: צ"מ מג

^[10] א) [צבת"י: תרגמה רב יצא סבא קמיה דרב יצא, צ) [צבת"י: דניתחל וכן לקמן,] א) מעילה כא: צ"מ מג